N°. 164. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 12 Julij.

LAATSTE BERICHTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (9 *Julij*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101¼; O. Metal. 104; Sp. Arden. 42, 42½; Passieve 18 3/4 12⅝; Dutched. 12; Nap. rente 99; B. Espagnole 9½; Sicil. 93½; Rom. L. 102½; Id. in Antw. 101; Braz. 87½. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ⅛ pCt. kort zicht.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den Julij.

De kamer der pairs heeft gisteren het budget van uitgaven met 107 tegen 5 stemmen aangenomen. Vervolgens is de discussie over het budget van ontvangsten geopend. De heer *Dubouchage* heeft zich beklaagd over de voorgestelde grondlasten, en beweerde dat er in weerwil van dezelven een merkelijk deficit op den dienst van het volgend jaar zal te vereffenen zijn. De bepaling, naar welke de speelhuizen in de hoofdstad met het jaar 1838 geheel zullen worden afgeschaft, gaf vervolgens tot eene vrij ernstige woordenwisseling aanleiding, waaraan de heeren *Cambacérès* en *Pasquier* deel namen, de eerste om te betoogen dat die maatregel geen doel zoude treffen, de laatste om denzelven in het belang der openbare zeden aan te prijzen. Ten slotte is ook deze voordragt met 93 tegen 14 stemmen goedgekeurd en zijn daarmede de werkzaamheden der wetgevende kamers voor deze zitting ten einde.

— De debatten in het regtsgeding van *Alibaud* zullen morgen des 10 uren worden geopend. Men wil dat hij steeds even bedaard blijft, en zich in de gevangenis met het lezen van de Geschiedenis der omwenteling, door den heer *Thiers*, bezig houdt. Heden morgen ten vier uren heeft men hem naar het paleis du Luxembourg overgebragt en de lijst der getuigen bekendgemaakt, die zoo men wil, vijf-en-twintig in getal zijn.

De persoon die te Lyon, bij den oproer der Prinsen, met een kanon gewapend werd in hechtenis genomen, is zekeren *Leyrgoille*, vroeger commissaris van politie aldaar. Het schijnt dat het dezen man aan verstandelijke vermogens ontbreekt, immers men heeft hem in het krankzinnigen huis opgesloten.

— Het officieel Madridsch dagblad van den 28sten Junij, maakt de gerechten, die omtrent eene aanstaande schikking tusschen de koningin-regentes, en den *Gaston* in omloop waren, als ongegrond te wederleggen, en eindigt met te zeggen dat de zaak tot dit hoogte is gekomen, dat alleen de overwinning tusschen beide partijen kan beslissen.

Men schijnt voorts te Madrid de weinige vorderingen die het leger van den generaal *Cordova* maakt aan de buitengewone hitte te willen toeschrijven, waardoor deze bevelhebber, even als de generaal *Evans*, geheel in zijne bewegingen zou belemmerd zijn.

— Daarentegen leest men in een bijzonder berigt uit Bayonne van den 2den dezer:

„ Alle de troepen die zich te Vittoria bevonden zijn gisteren naar Espejo en Penacerrada vertrokken. In den avond van den 28sten heeft *Villacampa* het vuur tegen deze laatste plaats geopend, na alvorens alle maatregelen te hebben genomen, om de christinos den weg van Vittoria en Logroño af te snijden. *Espactero* die reeds 80 man door de hitte verloren en daarenboven vele zieken had, bevond zich te Espejo.

„ Den 29sten zijn al de karlisten die de linie van Arlaban bezetten, tegen Vittoria opgetrokken en zij zullen die plaats waarschijnlijk in den volgenden nacht hebben bedreigd.

„ *Cordova* ligt te Pampeluna ziek en heeft aan den generaal *Harispe* geschreven dat hij bij zijne togt derwaarts 22 man door de hitte had verloren en 200 zieken had.

„ Van zijne zijde meldt ook de generaal *Sealthes*, dat *Cordova* werkeloos gebleven is, doch voegt er bij dat de Spaansche opperbevelhebber niet in staat was dat men de karlisten, die zich in Navarra hadden verzameld, in Aragon zal ontmoeten, omdat de generaal *Bernelle* niet in staat was der expeditie te volgen.

„ Te midden dier onzekerheid tusschen de bevelhebbers der christinos, zullen de karlisten hunne operatien met den meesten ijver voort. Zoo wel in Biscaye en Navarre, als in Arragon en Valencia kan men niet ijverig genoeg te werk. Ook zijn zij in Asturia doorgedrongen, en heeft zich zelfs *Cabrera* zich tot zelver hoogte naar de zijde van Logrono begeven. Dit laatste berigt schijnt in verband te staan met de beweging van *Espartero*, die zich volgens het *Journal de Paris* den 2den dezer te Travino bevond; zijnde dit eene positie, van waar hij *Cabrera* in bedwang kan houden, wanneer deze zich noordwaards mogt willen begeven, terwijl het korps karlisten dat men den 30sten Junij te Rennosa was aangekomen geheel buiten zijn bereik zal zijn."

Heden (7 *Julij*) waren de fondsen gesteld: 5 pCt. 108,75; 3 pCt. 60,55; Nap. rent. 100,75; Spanje 41½; Uitgest. 14⅝; Passieve 12⅝; Rom. L. 103½.

NEDERLAND.

BREDA, den 11den Julij.

Bij besluit van Zijne majesteit is benoemd:

Tot dijkgraaf van den polder de Oude Appelaar, onder de gemeente Rijnaart, *Arie Cornelissen Maris*.

Z. M. de Koningin is gisteren namiddag ten 4½ ure, uit Berlijn te 's Hage teruggekeerd, vergezeld van H. K. H. prinses *Albert* van Pruisen, en de Prinses Hoogstderzelver dochter.

— Gisteren avond werden HH. KK. HH. de Prinses *van Oranje*, benevens Prins *Henrik* en Prinses *Sophia*, van Soestdijk, in de residentie verwacht.

Blijkens eene aankondiging van Z. Exc. den directeur-generaal van oorlog *ad interim*, nopens het hervatten in het aanstaand najaar, van de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie, is de bijdrage, jaarlijks voor elken kadet te betalen bepaald: voor die der infanterie op *f* 450, en voor de kadetten der kavallerie, artillerie en genie, alsmede voor die van den waterstaat, op *f* 600; terwijl voor de kadetten, bestemd voor de infanterie in de kolonien, slechts *f* 225, en voor de kadetten der kavallerie, artillerie en genie in de kolonien niet meer dan *f* 300 jaarlijks zal behoeven te worden gestort. Behalve deze sommen zullen de kadetten voor de infanterie en kavallerie, nog als eerste uitrusting *f* 50 betalen, en die der overige wapens en voor den waterstaat *f* 75, waarvoor zij alsdan, bij het verlaten der Akademie, de tum aldaar verstrekte boeken en teekengereedschappen in eigendom zullen behouden. Deze bepaling is in derzelver geheel zoo wel toepasselijk op de kadets voor de dienst der kolomen als op die voor de dienst in Nederland bestemd. De ouders of voogden, die verlangen mogten dat hunne zonen of pupillen toegelaten, worden tot het vergelijkend examen, hetwelk eerlang te Breda aan de belangebbende jongelingen zal worden afgenomen, zullen tot het bedoeld einde een adres aan het departement van oorlog behooren in te zenden, en zulks wel voor den 10den Augustus dezes jaars. Na dat tijdstip zullen geene verzoeken ter admissie tot het gemeld examen meer worden aangenomen. De in te dienen aanvragen moeten eene bepaalde opgave bevatten van het wapen voor hetwelk de plaatsing als kadet wordt verlangd, met uitsluiting van de overige wapens; terwijl ook even bepaald moeten worden opgegeven of de te examineren jongeling, voor de dienst in de kolonien, dan wel voor de dienst in Nederland, wenschte te worden geplaatst; zullende de verzoeken, in welke laatsten die twee bestemmingen een alternatief mogt zijn geteld, of in welke van meer dan een wapen melding mogt worden gemaakt, buiten eenige beschikking worden gehouden. Bij de boven omschreven aanvragen moeten worden overgelegd: 1°. een certificaat van het bestuur der woonplaats van de ouders of voogden, waaruit blijkt hoe lang dezelve aldaar gedomicilieerd zijn geweest en of zij er goederen bezitten; 2°. eene gebooorte akte van den impetrant; en 3°. eene verklaring van eenen geneesheer, dat de impetrant van eene goede physieke gesteldheid is, zonder eenige lichaams gebreken te hebben, welke hem voor de militaire dienst ongeschikt maken; mitsgaders dat hij gevaccineerd is, of de kinderpokken heeft gehad. De te admitteren kadetten zullen op het tijdstip van den 1sten November aanstaande, niet jonger dan veertien en niet ouder dan achtien jaren mogen zijn, zoo dat alleen admissibel zullen wezen de jongelingen geboren tusschen den 1sten November 1818 en 1sten November 1822. Alle de voorschreven bepalingen zullen derzelver geheel en zonder eenige uitzondering zijn op de jongelingen, welke reeds bij een der knapen van het leger dienen, mits dezelve behooren tot de categorie van vrijwilligers, hetzij naar den rang van officier, zullende de cadets of voogden van zoodanige reeds in dienst zijnde jongelingen, die eene admissie tot de militaire akademie mogten verlangen daartoe, op de hierboven voorgeschrevene wijze, de vereischte adressen en de daarbij benoodigde stukken kunnen inzenden en zulks zonder onderscheid van het wapen, tot hetwelk zij hunne kinderen bestemmen. Eindelijk zullen de jonge lieden, welke bij het volgen te Medemblik gehouden examen naar eene plaatsing als kadet zijn gemeld, en te Breda in Nederland, voor dat wapen in de kolonien, of voor het vak van den waterstaat, hebben medegedongen, doch uit gebrek aan ge-

noegzame vacatures, of om andere redenen, niet tot kadetten kunnen worden benoemd, thans bij het op handen zijnde examen te Breda, op nieuw kunnen mededingen naar eene admissie als kadet voor infanterie, kavallerie of artillerie, hetzij in Nederland, hetzij voor de dienst in de Overzeesche bezittingen.

— Door de Provinciale Staten van Gelderland zijn in hunne bijeenkomst van den 6den dezer als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de aftredende leden mr. *J. Weers* en mr. *H. J. Dyckmeester*, terwijl tot leden van het kollegie van Gedeputeerde Staten gekozen zijn de heeren *A. L. A.* baron *Torck van Rozendaal* en *D. W. G. J. H.* baron *Brantsen van de Zijp*.

Door de Provinciale Staten van Zeeland is, in hunne bijeenkomst van den 7den dezer, als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen het aftreden lid de heer mr. *J. C. Hinlópen*.

Door de Staten van Vriesland is, mede op den 7den dezer, in plaats van het aftredend lid den heer mr. *G. N. Mulier*, tot lid der Tweede Kamer benoemd de heer *Christoffel Binkes*, lid der Staten van de provincie en secretaris der Grietenij Wonseradeel.

Dezer dagen is te Scheveningen aangekomen, om aldaar de zeebaden te gebruiken, Z. D. de Souvereine Vorst *Hendrik XIX, van Reuss Greitz*.

— Den 5den dezer is te Losdorp, in den ouderdom van 63 jaren, overleden de weleerw. zeer geleerde heer *Nikolaas Westendorp*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, Ph. Th. Mag. en Litt. Hum. Doct., schoolopziener van het 4de district der provincie Groningen, lid van onderscheidene letterkundige genootschappen, enz. Hij was sedert negen en dertig jaren predikant der Hervormden, waarvan een geruime tijd in gemelde gemeente, en een zeer geleerd oudheidkundige. Hij heeft vele geschriften uitgegeven, voornamelijk over de Vaderlandsche geschiedenis en oudheden.

Men schrijft uit Deal van den 7den Julij, dat het Nederlandsche smaldeel, onder bevel van den Schout-bij-nacht Ziervogel, uit acht zeilen bestaande, op eerstgenoemden dag voorbij die plaats is gestevend, deszelfs koers westwaarts nemende.

In de thans ontvangene Javasche couranten van den 27sten Februarij vindt men de officiele aankondiging, dat de Gouverneur-Generaal ad interim, de heer *J. C. Baud* den 29sten dier maand, des voormiddags ten elf ure, in het paleis te Weltevreden, het bestuur van Nederlands Indie plegtiglijk zou nedenleggen, welk besluur daarop dadelijk door den Luitenant-Gouverneur-Generaal, den heer *D. J. de Eerens*, zou worden aanvaard, die ter zelfder plaatse en ure algemeen audientie zou verleenen tot het ontvangen der gelukwenschen van den burgerlijke en militaire overheden en van de ingezetenen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Julij.

Dezen morgen van elf uur zijn de debatten in de zaak van *Aubeau* geopend. Even als voor de commissarissen die met de instructie wegens hem belast, heeft deze beschuldigde voor het Hof zijne middag- en avondverklaring daags die met volle overtuiging van wat te doen volbracht. Behalven den heer *Ledru*, was hem nog de advocaat *Berjeau* als verdediger toegevoegd.

Te Perpignan hebben meer en vrij gewelddadige ingezetenen in hechtenis genomen, die zoodra hunne berigt werd, dat er een bloedige aanslag tegen het leven des Konings had plaats gehad, dadelijk uitriep dat *Aubeau* de dader moest zijn, en hieruit van medeplichtigheid verdacht, vast houden. De man heeft intusschen verklaard en zoo het schijnt redenen aanbevoerd, dat hij reeds voor eenige maanden twee brieven van *Aubeau* had ontvangen, waarbij deze hem schreef, dat hij het leven opdadigde, of hij sterven, doch tevens zijnen naam bevoegd maken door zijne persoon met zich in het verderf te slepen. De maat van anderen had bij die brieven, als van een krankzinnig herzengeschrift gevoegd ter zijde gelegd, doch derzelver inhoud [illegible] was gepleegd, voor dezen gezet.

Men wil dat het Koninklijk Gezin dezelfde dag en den afloop van het [illegible] zal vertrekken. Intusschen zijn de [illegible] spoedig op handen, en het is, zoo men zegt, nog niet uitgemaakt op welke wijze die zullen gevierd worden.

De ministeriele bladen vermelden volgens eene depesche uit Toulon, alwaar aan, dat dezelfde *Bugeaud* met zijne divisie den 20 dat zijne manschappen Oran naar Tlemecen is opgetrokken, en dat deszelfs zoo wel dezer als eene bijgelegen alles rustig was.

Van de spaansche grenzen schrijft het *Journal de Paris*:

[illegible] grenslinie door twee spaansche regimenten [illegible] en [illegible] te dierbare [illegible] ten [illegible]

Den 4den dezer hebben onderscheiden bataillons carlisten die linie bij Zubiri aangetast, eenige Marokaansche post in brand gestoken. Zij hebben vervolgens [illegible] bataillons christinos in Zubiri aangevallen; doch de generaal *Bernelle* is hen met drie bataillons van zijn legioen tegen getrokken, heeft hen overhoop geworpen, en elf bataillons carlisten terug gedreven, hen een verlies van twee honderd dooden of gevangenen, en 3 a 4 honderd gekwetsten toebrengende.

» Tegen het einde van het gevecht is *Cordova* toegeschoten.

» De komst van de divisie *Ribero* te Vittoria heeft *Villareal* van Alegnia doen terug trekken.

» De generaal *Espartero* vervolgt de carlistische expeditie in asturien."

Bijzondere berigten uit Bajonne van den 4den dezer voegen hierbij, dat don *Carlos* zich den 2den met zijn hoofdkwartier te Villa Franca de Guypuzcoa bevond.

Volgens een bulletin van den generaal *Gomez*, heeft deze in den omtrek van Revilla [illegible] eene divisie christinos ontmoet, en haar een gevecht geleverd dat van des morgens ten 8 uren tot des avonds ten 7 uren duurde. De vijand werd tot Villarongo en Medina teruggedreven en liet 500 gevangenen achter. Tegelijkertijd had genoemde generaal onder dagteekening van den 27sten, uit het hoofdkwartier te Larritas, den kolonel *D. Pastor de Antechaja*, tegen gezonden om zich dadelijk naar Tudela te begeven, om de achtergebleven gekwetsten te beschermen.

Men wil voorts dat de gevangenen door *Gomez* gemaakt, de wapenen voor don *Carlos* hebben opgenomen, en dat de generaal *Villareal* Penacerrada, Trevijo en Nanillares, alle versterkte dorpen heeft bezet. Volgens sommige zouden zelfs de carlisten eenen aanval op Vittoria gewaagd, en in de voorsteden dier plaats zijn doorgedrongen.

Men beklaagt zich steeds dat de engelsche hulptroepen onuitgedrongen veel manschappen door desertie verliezen.

Heden (18 *Julij*) waren genoteerd de 5 pCt. 108,75, 3 pCt. 80,55; Nap. cert. 100,75; Spanje 41¼; Passieve 12⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten Julij.

Uit Dusseldorf wordt van den 4den dezer gemeld:

» Ten opzigte van den ontworpen spoorweg tusschen Dusseldorf en Elberfeld, is thans eene beslissing van de Hooge regering ontvangen, zoo dat er nu aan de uitvoering van het plan niet meer te twijfelen valt. De concessie is werkelijk verleend, edoch onder voorwaarde, dat de maatschappij eventueel verpligt zal wezen om hare concessie en het reeds verrigte werk tegen schadeloosstelling over te geven aan eenige maatschappij, die zich binnen drie maanden behoorlijk mogt vestigen voor het aanleggen van een spoorweg tusschen den Rhijn en de Wesel, blijvende het echter aan de actiehouders van den weg tusschen Dusseldorf en Elberfeld voorbehouden, om met hun geheele kapitaal aan de grootere onderneming deel te nemen."

De Zwitsersche meddag is den 4den dezer te Bern in de Heilige Geestkerk, met de gewone plegtigheden geopend. De voorzitter *Tscharner* heeft bij die gelegenheid eene vrij uitvoerige aanspraak gehouden, waarin de tegenwoordige toestand van het land gunstig wordt afgeschilderd. Ten aanzien van het gebrek aan eenheid dat het bondgenootschap wordt ten laste gelegd, zegde hij dat men hoop koesterde dat oosterlingen hand tusschen de verschillende kantons [illegible] het algemeen belang en met alle goedkeuring naar [illegible] wet te zien [illegible], dat dit echter niet anders dan overeenkomstig de bepalingen van het bondgenootschap konde plaats hebben, en dat elke poging [illegible] om eene andere wijze te voorzien gevaarlijk zoude zijn, en het geluk des lands in de waagschaal stellen. — De betrekkingen tot de vreemde staten waren thans op eenen vriendschappelijken voet geregeld, doch even als de naburige gouvernementen Zwitserland in vrede lieten, even zoo zijn zij geregtigd te vorderen, dat men hen door geene ondernemingen, op Zwitsersch grondgebied voorbereid, lastig valle, en dat men alle bescherming zal weigeren aan vreemdelingen die van de Zwitsersche gastvrijheid misbruik maken, door deel te nemen aan rustverstorende samenzweringen tegen de aangrenzende staten, ja zelfs dat men tegen die vreemdelingen met de uiterste gestrengheid handelen, wijl men hen eene schuilplaats verleent onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat zij zich aan de wetten onderwerpen, en dergelijke ondernemingen van zaken noch in dit land, noch in andere trachten te verstoren. Eindelijk zeide de heer *Tscharner* dat de bestuurders der Katholieke kantons zich met het hoofd der kerk zullen verstaan, en dat men elders niet zal beletten, dat zoogenaamde ijveraars, zich aan den dekmantel der godsdienst bedienen, om goddeloozen en onzedelijke beginselen te verspreiden.

— Volgens berigt uit Bamberg van den 2den dezer, was den vorigen dag een begin gemaakt met het graven van het groot kanaal tusschen den Donau en den Main.

Blijkens eene officiele opgaaf heeft in 1835 de gezamenlijke [illegible] in Rusland bedragen 244,857,044 roebels B. A. en dus 5,012,212

roebels minder dan 1834; de uitvoer daarentegen had in 1835 bedragen 237,640,246 roebels, en 4,777,827 roebels minder dan in het vorige jaar. Het gebrek aan graan en aan ruwe voortbrengselen in het binnenste van Rusland wordt als de voornaamste reden van deze tijdelijke vermindering des handels opgegeven.

De opbrengst der tollen is in 1835 geweest 79 millioen roebels en dus 2 millioen minder dan in 1834, welke vermindering voornamelijk ontsproot uit den verminderden invoer van suiker.

Volgens schrijven uit Odessa van 17 Junij, is de hoeveelheid aldaar uit het binnenste des Rijks aangevoerd graan zeer aanzienlijk. Tot den 19den Mei (5 Junij) waren aldaar 70,000, en van 5 Junij tot 12 Junij 86,735 tschetwert koren aangebragt.

— Te Weenen waren den 2den dezer genoteerd: Metall. 5 pCt. 104; 3 pCt. 75⅞; Bankactien 1359.

ENGELAND.

LONDEN den 8sten Julij.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft, met Hoogstdeszelfs beide oudste zonen, den 6den dezer maand, een *lever* bijgewoond, hetwelk door Zijne Majesteit in het paleis van St. James te Londen gehouden is. Voor den aanvang daarvan heeft Z. K. H. een bijzonder gehoor bij den Koning gehad, en daarin, wegens het aanstaand vertrek der Prinsen uit Engeland, van Zijne Majesteit afscheid genomen. Eenige dagen te voren hebben de drie Nederlandsche Prinsen een prachtig gastmaal bijgewoond, dat te hunner eere door den graaf van Aylesford gegeven is.

— De hertog van *Wellington* heeft van zijnen val van het paard thans niets anders, dan eenige stijfheid in het been overgehouden. - Ook de hertog van Sussex, broeder des Koninge, die onlangs van het cataract geligt is, neemt steeds toe in herstelling en begint goed gebruik van zijne oogen te hebben. Hij heeft reeds in de tuinen van het paleis van Kensington eene wandeling gedaan.

De strijd tusschen de ministerielen en de behoudende partij over de Iersche belangen duurt steeds voort. Onderscheiden dagbladen meenen dat de gerioge meerderheid die zich bij de laatste stemming in het Huis der Gemeenten voor het bestuur heeft verklaard, hoogst waarschijnlijk tot de aftreding van het tegenwoordig kabinet, en daarna tot de ontbinding van het Parlement zal leiden. Intusschen wordt dit gerucht door het ministerieel avondblad stellig tegen gesproken, daarbij voegende, dat het ministerie voornemens is het Parlement, welks zittingen welda zullen geschorst worden, reeds in de maand November weder bijeen te roepen, om dan andoorbaar op de Ierssche korporatien en tienden terug te komen. Het zelfde dagblad vermaant de bevolking van Ierland zich tot zoo lang van alle onrustige bewegingen te onthouden, ofschoon dan ook *O'Connell* aan zijne landlieden andermaal eene openbare brief heeft gerigt, waarbij hij verklaart, dat de Iersche natie bebben beleedigd, der alleen kunne lonige vereniging dien boon kan uitwisschen, en daarom de *algemeene Iersche associatie* meent te herstellen en niet weder zal ontbinden, alzorens de gemeentebestuuren in Ierland, vóór het oorspronkelijke en ruim stelsel der miniaturs, zijn georganiseerd, en de zaak der tienden behoorlijk is geregeld.

— De jongste berigten uit Sebastiaan, van den 30 Junij, spreken niet het minste van de zoo veel aanmoedigende maksels dagorder van den generaal *Evans*, zoodat men hier de echtheid daarvan begint te betwijfelen. Een der hoofden van de administratie van dat leger is alhier teruggekeerd. Sommigen meenen, dat dit een teeken van de terugkomst van het legioen zou zijn. Brieven uit Madrid spreken echter van dezelfde versterking, tot 15,000 man.

— Heden stonden de 3 pCt. gecons. 92⅝ ⅝; Nederl. 2½ pCt. 56⅜; ditto 5 pCt. 102½; Spanje 41⅛ ⅜; Portugal de 3 pCt. 51½ ⅝ 52; Mexico 82.

Uit dezelfde bron, waaruit wij reeds twee brieven van een Duitscher, uit Londen geschreven, ontleenden, nemen wij ook nu de volgende artikel over

DE WEDLOOPEN TE ASCOT.

De paardenwedrennen te Ascot, om de pabijheid der hoofdstad de meest bekende, maar ook de gemengdste; die van Newmarket worden voornamelijk slechts door beproefde paardentemmers en door den die wedding schappen aangaan, gehouden, daar zij te ver van Londen verwijderd zijn en daarbij in eene woeste ongenaakbare streek plaats hebben; maar de baan van *Ascot* is het *rendez-vous* der fashionables en van de hoogste kringen der samenleving; alleen *hier* verschijnt het hof in vollen luister; en hier ziet men ook geen gepeupel, hoewel daarom hier niet minder dan op elke andere plaats van Engeland dronk gestolen wordt. *Ascott*, of liever de gebouwen van *Ascott*, het bevindt zich omtrent twintig Engelsche mijlen van Londen, en grenst aan het groote park van Windsor, dat inderdaad koninklijk verblijf. De wedloopen duren vier dagen lang. De 3de Junij was de voornaamste dag, waarop de edelen, steden en verbazende geldsommen verloren en gewonnen worden. Reeds des avonds te voren stroomt alles in het omliggend oord te zamen, en het is van velen, zoo niet den meesten, niet onder den blooten hemel te vernachten; maar elke ontbering valt den Engelschman licht als het er op aankomt om een paarden-wedloop bij te wonen. Daags te voren had ik, door toedoen van eenige Engelsche vrienden, eene goede huisvesting in het lieve en oude stadje Cherthey bekomen. Den 3den Junij, zeer vroeg, reden wij door het met de statigste eiken en de schoonste lanen prijkende Windsor, bezagen het verwonderenswaardige Virginia-water (een gewrocht van den eigenzinnigen spilzieken *George III*), de op het bekoorlijke meer staande visscherstempel, de fijnbeschilderde koninklijke sloepen en tenten, waarin het hof het middagmaal houdt. Eindelijk beklommen wij de tinnen van het kasteel, hetwelk een allerzeldzaamst kontrast van ouden en nieuwen bouwtrant oplevert. Toen wij op den hoogsten toren stonden, van waar de Engelsche vlag wijd en zijd de schoone landstreek beheerscht, toog, onder ons, de koning en zijn gevolg naar het volksfeest op weg, en de glansvolle trein van moedige rossen, van scharlaken roode livreijen en van opgepronkte aanvallige jokeys, scheen geen einde te zullen hebben. Van de hoogte af op dien steel neêrziende, die zich majestueus door de grijze muren van het kasteel bewoog en de lange vierkante eikenlaan doortrok, die naar het ruitersstandbeeld op de hoogte aan gene zijde leidt, aanschouwden wij eene der schoonste tafereelen van dit volksvermaak. Daar wij een korteren weg namen, waren wij den trein met onze vlugge postpaarden weldra vooruit, en toen wij het park uitreden deed er zich een verrassend schouwspel aan ons voor; eene stad van de sierlijkste tenten zagen wij over geheel den grooten Ascottschen heuvel opgeslagen. Op zijnen top, waar de helling begint, stonden een half uur ver gemetselde en houten huisjes met veel smaak gebouwd, die van binnen en op derzelver platte daken reeds tot stikkens toe met nieuwsgierigen waren opgevuld. In het midden dier huisjes (of *tribunes*) was een koninglijk paveljoen voor den koning opgeslagen, en tegenover deze kleine gebouwen zag men, op drie fraai geordende rijen, verscheidene duizenden van de schoonste rijtuigen staan, van de *whisky* en *cab* af tot den prachtigen *landauer* toe. De baan zelf, die een kring van twee en eene halve mijl beschreef, en langs de huisjes heenloopt over eenen frischgroenen zodengrond, was nog door eene digte golvende menschenmassa overdekt, toen eensklaps alle oogen zich op een punt rigten, en nu de schitterende hofstoet, door de stralen der zomerzon beschenen, uit het lager gelegen park opdaagde en een eindeloos *hurrah* der menigte den koning met geestdrift verwelkomde. Nu weerklonk het eerste teeken, dat door middel eener groote klok gegeven werd, en het bleef mij even onverklaarbaar hoe deze massa, die met elk oogenblik zich nog meer opeen pakte en vergrootte, eindelijk zou ontward worden. Aan soldaten valt hier niet te denken; zelfs de nieuwe policie mag zich hier niet vertoonen; en reeds werd het tweede teeken gegeven, toen niemand nog lust of bereidheid toonde om de baan te verlaten. Maar bij het laatste teeken was het alsof een dwarlwind de renbaan op eens schoonveegde; aan weêrszijden scheen zich als het ware eene onafzienbare hegge te vormen; de dames klommen in hunne rijtuigen en nu kwamen de overschoone ligte paarden aanvliegen. Op elken duim gronds zag men een ruiter. Dra verdwenen zij achter den eersten heuvel, en werden toen weder achter eenige boomengroepen zigtbaar, om zich daarna achter de zachte hellingen van het terrein te verliezen. Ieder *gentleman* kende de onvermaagde jokeys met namen en voornamen, die ieder of een ander buitje, of eene andere, moest droegen, zoodat zij overal aan het angstvol volgend oog kenbaar bleven. Toen zij, aan eene stormvlaag gelijk, digt bij het doel kwamen, en de laatste, door stoute, reusachtige sprongen de eerste werd, ontstond er een rumoer, waarvan men zich niet dan op de plaats zelve een denkbeeld kan maken; alles stortte van de huisjes af, en ieder achtte zich gelukkig den verwinnaar te zien en zoo mogelijk den zoom zijns kleeds aan te raken. Hier blijkt ontegenzeggelijk dat de paardenliefhebberij in het wezen des Engelschen volks ligt. De wedloopen volgen elkaar nu met eene al hooger en hooger klimmende belangstelling en met tusschenruimten van drie kwartier uurs, zoodat het geheel naschen 2 en 6 ure aflieg. Deze wedloopen zijn niet alleen zoo aantrekkelijk door de edele paardenraassen die men er ziet; maar zij bieden er ook alles aan waar de Engelsche adel en de rijkere klassen op kunnen bogen. Slechts weinige grooten des lands zijn hier niet tegenwoordig; hier ziet men hen allen in digte drommen bij elkaar, die beroemde staatsmannen, die groote historische namen, die fiere vorstelijke vazallen van het grootste rijk der aarde, en al dat tooverachtige, waarmee schoonheid en lieftalligheid de vrouwen kunnen omgeven. Ik waande mij in eene der verrukkelijkste dichterlijke droomerijen uit de duizend en een Nacht verdiept, toen ik langs die bolwerk van rijtuigen heenslenterde, waarop de rijkste dos werd ten toon gespreid. De talrijke hofstoet, aanzienlijk vermeerderd door de vele vreemdelingen die misschien wel grootendeels door de meerderjarigheid der Prinses Victoria hierheen gelokt zijn, — vertoonde zich zeer dikwerf aan de vensters, en de Koning in het bijzonder scheen zich met de gemaaklijkheden die bij zijn paveljoen stonden, schuldeloos te vermaken, hetgeen hij onder anderen door het met vieren hand naar handen geven van eenige geldstukken bewees. — In eene menigte tenten gaf men zich aan hazardspelen over, waaraan zelfs vrouwen van den hoogsten rang deel namen. Ik zag de Hertogin van Ch... in weinige zetten 2,000 pond st. verliezen; maar 't kwam mij niet te min voor dat deze soort van *popularisatie* juist de meest navolgenswaardige niet is. Intusschen liep het feest in vreugde en zonder eenig onheil af. Te gelijk met des Konings equipagien, werden alle rijtuigen ingespannen. Het hof verwijderde zich met zijnen glansrijken stoet onder hetzelfde parverdonvend *hurrah* der digt zamengedrongen menigte, en onder een daverend muziek. Door eene handigheid den Engelschen koetsiers zeer eigen en met eene orde die elk ongelijk moest voorkomen, maakte zich (hoe onvermijdelijk eene botsing der talooze equipagien ook scheen,) plotteling de Gordiaansche knoop der driedubbele onafzienbare reeks van rijtuigen los, e

ontplooide zich als een luisterrijk schitterende waaijer over de wijde vlakte. In volle galop zochten de sierlijke jokeijs met hunne fijne witte pruikjes en zwarte petjes en hunne gekleurde zomerbuisjes, op hunne van ongeduld bruisschende paarden den naasten weg naar een der verschillende sporten die naar het Windsor-park voeren, en in één oogenblik was de geheele heide als met ruiters bezaaid.

NIEUWE UITVINDING.

De aandacht der jagers en militairen in Frankrijk is sedert eenigen tijd gevestigd op een nieuw stelsel van vuurwapenen, uitgevonden door den heer *Robert* te Parijs. Dit onderwerp van groot belang schijnende, zullen wij er een denkbeeld van trachten te geven.

Gezegd stelsel, op den oorlog en op de jagt toegepast, is geene enkele volmaking, geene ligte wijziging van hetgeen reeds gedaan is, maar eene geheel nieuwe uitvinding, die eene omwenteling in de vuurwapenen moet ten gevolge hebben, indien men door den tijd daarin geene gebreken ontdekt, bij al de goede uitkomsten, welke de ondervinding dagelijks reeds bevestigt.

De ladstok vervalt; het slot wordt door eene enkele veer vervangen; het zijgat en de pan der snaphaan met pistons vervallen mede, even-zeer als de bewegingen van patroon loop, kruid op de pan, het geweer links, den patroon afbijten en aanzetten. De lading geschiedt zeer gemakkelijk in vier tempo's en dit in alle rigtingen. De geheele beweging bestaat in te openen, den patroon te plaatsen, het geweer te sluiten, en den haan even te halen, om vuur te geven. Al dit kan geschieden, zonder dat de soldaat van positie veranderde. Dat is die van veld geweer. Dit heeft ook het voorregt dat de grenadeur, zelfs wanneer hij op den buik ligt, laden kan. Wanneer het geweer geladen is, ziet men buiten hetzelve eene verlenging der veer; dit verdwijnt wanneer hetzelve in rust is. Om te ontwapenen haalt men den haan over, de staartschroef open zijnde, om te ontladen, neemt men den patroon uit den snaphaan met de hand.

Alle ongelukken schijnen hier onmogelijk. De lading, welke niet door den trompe van den loop kan, wordt geperst, en draagt verder dan die met den ladstok. Men kan gemakkelijk vijftien schoten in een minuut doen; de ontvlamming van het kruid geschiedt door den dreun der veer tegen eene kleine buis in koper vol met donderpoeder dat vast aan den patroon gebeucht is. Intusschen kan men des avonds de voor de geweren bestemde patronen gebruiken, ja zelfs zonder patronen, ofschoon altijd zonder ladstok, laden, wanneer men soodanigen gewonen patroon gebruikt kan men, na den snaphaan en de patronen in het water gedompeld te hebben; dadelijk wederom laden en vuurgeven.

AANBOUW VAN HET SUIKERRIET IN *DUITSCHLAND*.

Een Duitsch Tijdschrijft bevat daaromtrent het volgende:

» De gaardenier *Baumann* van den vaderlandschappelijken tuin te Jena heeft aldaar suikerriet geplant, daaruit suiker gemaakt en het eerste practische onderwijs daaromtrent gegeven. Hij heeft bevonden dat het suikerriet onder 52°. noorder breedte kan aangekweekt worden, ja, even als zulks reeds bij de beetwortels opgemerkt is, dat het meer suikerstof in zich bevat dan in de warmste luchtstreek, welke men tot nog toe uitsluitend noodig voor het suikerriet gelooft had. De heer *Baumann* heeft nu niet alleen bewezen, dat het suikerriet in onze noordsche hemelstreken niet alleen goed opkomt, maar ook deszelfs inhoud aan suiker juist bepaald. Vijf pond van het zoodanig gewonnen suikerriet, afgenomen van eene plant, welke 2 jaren oud is, gaven 3½ pond eenigsins zuurachtig vocht, welks juist gewigt was 1,⅝ pond. Met een weinig kalkwater vermengd en langzaam verwarmd, werd dit vocht van het eiwit gereinigd. Na onderscheidene louteringen verkreeg het vocht de stijfheid eener sterke stroop, welke, na dezelve te hebben laten staan, geheel vast wierd. Na 14 dagen vormde dezelve zeshoekige staafjes, die 52 grijnen wogen.

De hoeveelheid bestond uit 3 oncen goede stroop, welke nog meer suiker scheen te kunnen opleveren. Uit deze uitkomsten maakt men de volgende opmerkelijke omstandigheden op: 1) Het in Europa onder 52° geteelde suikerriet bevat 15 ten honderd meer suiker dan het Amerikaansche; 2) het juiste gewigt van het vocht is in Europa en Amerika hetzelfde; 3) het Europesche suikerriet heeft veel meer eiwit en gom dan het Amerikaansche; 4) de Europesche suiker is, om redenen in n°. 3 gemeld, omstreeks 10 tot 11 ten honderd minder dan de Amerikaansche.

Deze mededeeling schijnt in het eerste oogenblik voorzeker zeer verrassend; dezelve verliest echter in gewigt, wanneer men de zaak nader onderzoekt; want *ad* 1: is de vergelijking tusschen de verhouding van Java'sch en Amerikaansch suikerriet zeer onbepaald, daar het laatste in geenen deele gelijk, maar in tegendeel zeer verschillend opleverd, en *ad* 3 en 4 zoo is de opgave even onbepaald en in tegenspraak met het voorgaande. Wij laten nu al de opgaven over den wasdom van het suikerriet der keerkringen in Duitschland niet verder bestrijden, — ofschoon zulks nog wel een nader onderzoek behoeft — zoo ontbreekt er toch nog die der vergelijkende kosten, waarmede het suikerriet in Amerika en Duitschland gebouwd kan worden, hetgeen een zeer gewigtig punt uitmaakt. Toegegeven echter dat dit punt niet tot nadeel, maar geheel ten voordeele van Duitschland uitvalt, zoo weten wij door naauwkeurige berekeningen reeds lang, dat men door de beetwortels, ook wanneer deze aan juist gewigt van millioenen minder bevat dan het riet, op eene gelijke vlakte waarop men dan het laatste aan suiker inhouden kan. De omstandigheid dat het suikerriet eerst in het tweede, derde jaar draagt, is ook reeds een nadeel in vergelijking tot de beetwortels. Ook schijnt de mededeeling alleen als eene nieuwigheid eenige opmerking te verdienen, echter niet als iets degelijks, wat ons in den besloten aanbouw der beetwortels in Duitschland, tot het bekomen van suiker kan doen dwalen. Het is echter niet te ontkennen, dat ook daardoor bewezen wordt, hoe men in Europa al meer en meer tracht zich alles door eigen nijverheid te verschaffen, hetgeen voor elken bedaarden opmerker van belang moet wezen.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 10 Junij zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:
Werk. Schuld 2½ pCt. 56⅝; Passieve 85 ⅝ 42⅜.

Amortisatie-Syndicaat.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

Eerste Ressort. Provincie Noord-Braband. Agentschap Rozendaal.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te Rozendaal zal, op Woensdag den 20sten Julij 1836, des voormiddags ten 11 en 12 uren, ten overstaan van den Heer Burgemeester der gemeente Rozendaal, ten raadhuize aldaar, in het openbaar aan den minsteischende Aanbesteder:

1°. Het ONDERHOUD van den Eersten Zijtak der Groote Weg der 1ste Klasse, N°. 3, aan af de Veste Bergen-op-Zoom tot aan de Rivier *de Kendraat*, met al de daarin gelegen Heulen, Duikers, Brug enz.; benevens het ONDERHOUD van de op de rijten Tolhuizen, Tolbomen, Afbeiningen, Reglement-Tarief en Wapenborden, gedurende den tijd van *drie jaren* en *drie maanden*, ingaande op den 1sten April 1836 en zullende eindigen op den 30sten Junij 1839.

2°. Het EENJARIG ONDERHOUD van den Eersten Zijtak der Groote Weg van de 1ste klasse, N° 3, van de groote Beurs in het dorp 's Princenhage, tot de buitenste brug buiten de Woonpoort van Bergen-op Zoom, ingaande primo Julij 1800 zes-en-dertig en eindigende op den dertigsten Junij 1800 zeven-en-dertig, met het ONDERHOUD van *vier Tolhuizen* en alle daarbij behoorende Objecten.

De Agent voornoemd,
P. S. I K.

VOOR HET RIJK.

BEKENDMAKING.

Op den 25sten Julij 1836 en volgende dagen, des namiddags ten twee uren, zal, ten kantore van A. DE BERGH, Ontvanger der Ingaande en Uitgaande Regten en Accijnsen te 's Bosch, om kontant geld worden Verkocht, de navolgende GOEDEREN, waarvan de gedrukte Specificatien ten kantore voornoemd verkrijgbaar zullen worden gesteld, en welke Goederen zullen te zien zijn den 21, 22 en 23sten, bevorens des namiddags van 2 tot 3 uren:

Eene groote partij Speelkaarten, Schrijfpapier, gekleurd Papier, Kinderprenten, Schrijf- en Pakpapier.
» » » Roomsch Katholijke Kerkboeken, Landhuishoudens andere Boekwerken, Doodprenten, en hoogere Medaille.
» » » Beddentijken, Gedrukt en Baalkatoen.
» » » Gebreide en geweven Mans-, Vrouwen-, Kinder-kousen, Sokken en Slaapmutsen.
» » » Bonte Zakdoeken en gedrukte Katoenen Doeken.
Eenige stukjes zwart Priester Stof en zwart Waschdoek.
Eenige Nasi- en andere Zijde.
Vijf stukken zwart en blaauw Laken.
Een zeer groote partij Schoenen, Laarsjes en Laarsen-Schachten.
Een dito Dames-Kragen, Mutsen, Kindermutsjes, Kant, Bombina dito Tulle, Gaas en Prasje.
82 stuks fraaije Dames- en Kinder-Hoeden van Italiaansch Stroo en Garnituur.
400 dito van Stroo met band van Stroo.
2 stukken bewerkt Paarden-Haar (bekleedsel voor Stoelen).
Een partij Naaigaren, eenige stukjes Band.
IJzerwerk, Stijgbeugels, Staalgen, Kaasbijtjeskes, Zadelkrammen, Kettingen, etc.
Grijs en zwart Band, acht gemaakte blaauwe Kielen.
Eenige kisten Vermicelle en een kwart ton zachte Zeep.

Zegt het voort.

De Notaris VERKOUTEREN, te Geertruidenberg, zal aldaar, ten verzoeken van de Heeren CORNELIS SCHRAM & COMP., Aannemers van Publieke Werken, werkelijk ter gezegde Stede woonachtig, op Dinsdag den 12den Julij 1836, in den voormiddag elf uren, aan de Wachtkamer van gezegde Heeren Aannemers, bij het Ponton-Veer, met veiling en inzet, ten einde 1 November aanstaande, in het openbaar

Verkoopen:

NEGEN stuks weldorvoedde WERKPAARDEN, zonder gebreken, van onderscheiden kleur.

Zegt het voort.

VESICATOIRES-CAUTERES.

VESICATOIRES ALBESPEYRES, welke in 12 uren zonder pijnlijke prikkeling, beginnen te werken. PAPIER D'ALBESPEYRES, onmisbaar tegenwoordig Suppuratie te onderhouden, zonder reuk of pijn te veroorzaken, dat reeds meer dan 20 jaren door de Geneesheeren van Parijs gebezigd. CORRECTIES en PAPIER EPONGEUX, veel krachtiger dan die van Binnen, bij den Uitvinder, *Faubourg Denis*, N°. 84, te Parijs.

Deze zijn door geheel Nederland bij den Heer H. K. SMIT *pharm.*, Nieuwendijk N°. 54, te Amsterdam.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.